

Dun & Bradstreet

Onderzoek naar “betalingstermijnen
bij bedrijven onderling”

Analyse voor:
Ministerie van Economische
Zaken

Inhoud

Dun & Bradstreet Onderzoek naar “betalingstermijnen bij bedrijven onderling”	0
1. Aanleiding en probleemstelling	2
2. Onderzoeksaanpak	3
3. Terminologie	4
4. Kernpunten uitkomsten analyses	5
5. Disclaimer	21

1. Aanleiding en probleemstelling

Het ministerie van EZ heeft naar aanleiding van de motie Dijkgraaf, waarin wordt opgeroepen om te onderzoeken welke rol de ACM kan spelen bij het aanpakken van betalingstermijnen tussen bedrijven onderling, verkennende gesprekken gevoerd met het bedrijfsleven. Hieruit kwam naar voren dat er zich problemen voordoen rondom betalingsachterstanden bij bedrijven onderling. Tijdens deze gesprekken is echter niet duidelijk geworden of de problemen veroorzaakt worden door afspraken over langere betalingstermijnen of doordat termijnen worden overschreden. Tevens is niet duidelijk in welke sectoren de problemen zich voordoen en of het om een structureel of tijdelijk probleem gaat. Dit onderzoek moet inzicht geven in de aard, de oorzaken en omvang van de problematiek van betalingstermijnen tussen bedrijven onderling.

2. Onderzoeksaanpak

In overleg met het Ministerie van Economische zaken is afgesproken om een trendanalyse van het betaalgedrag uit te voeren over de jaren 2004, 2008, 2012 en een detailanalyse van het betaalgedrag over 2014.

Bij het analyseren van betaalgedrag is het van belang dat de totale betalingstermijn bestaat uit de afgesproken betalingstermijn + het aantal dagen vertraagd. De Totale Betalingstermijn zal in de rest van dit onderzoek worden aangeduid als TB: Totale Betalingstermijn.

Dun & Bradstreet legt in eerste instantie de nadruk op het aantal dagen vertraagd aangezien hier op twee vlakken een economische impact is.

Het aantal dagen vertraagd is het aantal dagen dat betaald wordt na de afgesproken termijn. De economische impact van een langer aantal dagen vertraagd is dubbel en wordt daarom de eerste focus bij analyseren van betaalgedrag. Het bedrijf dat de factuur verstuurt moet langer op zijn geld wachten en heeft derhalve negatieve impact op zijn “cash” positie wat rente/financieringskosten met zich meebrengt en het bedrijf dat de factuur verstuurt moet herinnerings factuur of facturen sturen wat administratie kosten met zich meebrengt

De afgesproken betalingstermijn is de conditie die twee partijen onderling afspreken binnen welke termijn de factuur betaald gaat worden. In Nederland is de meest voorkomende conditie in 2014: 30 dagen (77,5%), gevolgd door 14 dagen (15%).

De economische impact van een langere afgesproken betalingstermijn is dat het bedrijf dat de factuur verstuurt langer op zijn geld moet wachten en derhalve negatieve impact heeft op zijn “cash” positie wat rente/financieringskosten met zich meebrengt.

Basis van het onderzoek:

De data gepresenteerd in dit onderzoek komt voort uit ons DUNTRADE® PROGRAMMA waarbij de verkopende partij de openstaande bedragen en betalingstermijnen met ons deelt.

In het bijzonder, betaalgedrag is gebaseerd op analyses van bedrijven waar Dun & Bradstreet een paydex waarde van heeft vastgelegd, waar de D&B Paydex een statistische indicator is die de historische betaalmoraal van betalingen aan leveranciers meet.

Nederland telt in 2014 1.636.100 bedrijven die ingeschreven zijn in het Handelsregister van de KVK. 1.3 miljoen bedrijven staan aangemerkt als economisch actief en 950 duizend zijn handelend actieve bedrijven. Met handelend actief wordt bedoeld, bedrijven waar daadwerkelijk betalingsverkeer plaatsvindt volgens de D&B database. De handelend actieve bedrijven zijn de basis voor het onderzoek.

3. Terminologie

Voor een consistente analyse van de gegevens is het belangrijk om de meest voorkomende termen te verduidelijken:

Betalingstermijn:

- De afgesproken betalingstermijn is de conditie die twee partijen onderling afspreken binnen welke termijn de factuur betaald gaat worden. In Nederland is de meest voorkomende conditie in 2014: 30 dagen (77,5%), gevolgd door 14 dagen (15%).

Dagen vertraagd:

- Het aantal dagen vertraagd is het aantal dagen dat betaald wordt na de afgesproken termijn. Heeft de klant een betalingstermijn van 30 dagen en wordt de factuur na 35 dagen betaald, dan is het aantal dagen vertraagd $35 - 30 = 5$.

TB / Totale Betalingstermijn:

- Het totaal aantal dagen voordat een factuur betaald wordt. Dit getal wordt verkregen door de betalingstermijn en het aantal dagen vertraagd bij elkaar op te tellen.

KMO:

- In de EU-wetgeving staat "KMO/MKB" voor kleine en middelgrote onderneming/midden- en kleinbedrijf: EU recommendation 2003/361.

De belangrijkste factoren die bepalen of een bedrijf een KMO is:

- aantal werknemers,
- omzet of balanstotaal.

In deze analyse hebben wij de volgende regels toegepast voor het bepalen van de KMO*, overeenkomstig de richtlijnen die zijn bepaald door de Europese Commissie 2003/361/EC op 1 januari 2005:

De verschillende KMO classificatie	Werknemers	Omzet	Balanstotaal
Grote onderneming/Grootbedrijf	≥ 250	$\geq \text{€ } 50 \text{ m}$	$\geq \text{€ } 43 \text{ m}$
Middelgrote onderneming/Middenbedrijf	< 250	$\leq \text{€ } 50 \text{ m}$	$\leq \text{€ } 43 \text{ m}$
Kleine onderneming/Kleinbedrijf	< 50	$\leq \text{€ } 10 \text{ m}$	$\leq \text{€ } 10 \text{ m}$
Micro-onderneming/Micro-bedrijf	< 10	$\leq \text{€ } 2 \text{ m}$	$\leq \text{€ } 2 \text{ m}$

* De Engelse term voor KMO is SME (Small and Medium Enterprises).

4. Kernpunten uitkomsten analyses

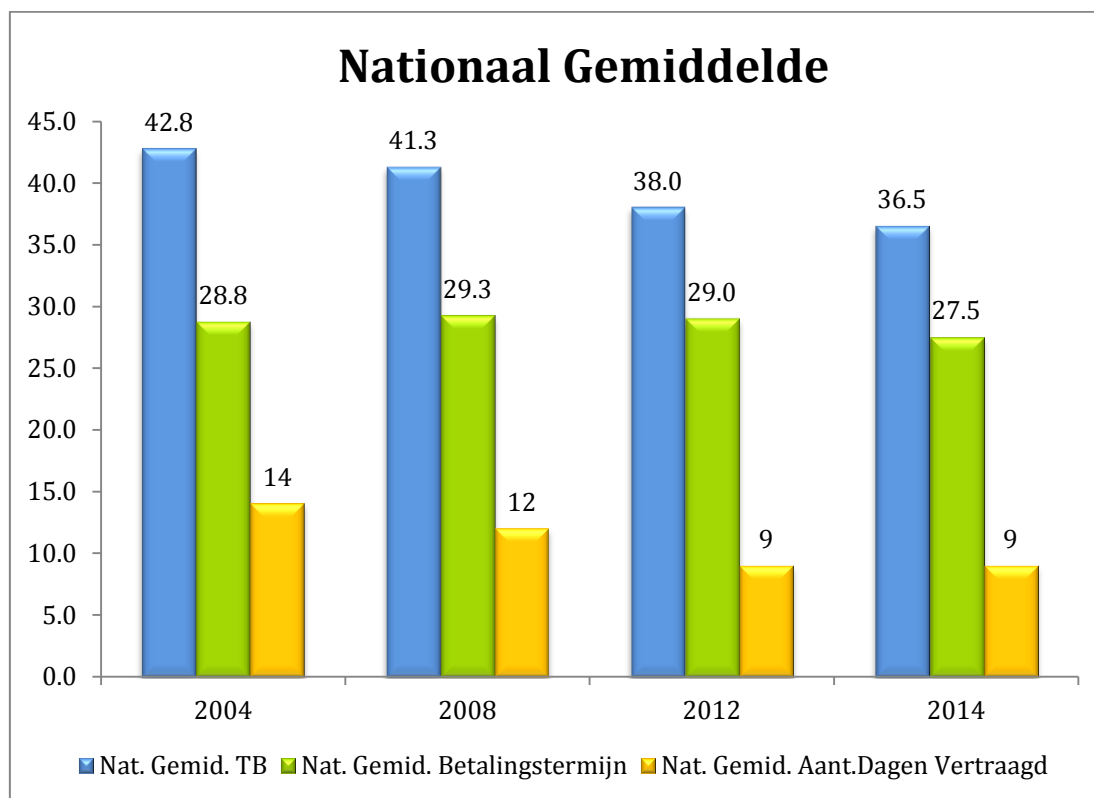
Wij zien uit onze studie naar voren komen dat het betaalgedrag in de afgelopen jaren verbeterd is. In nagenoeg alle sectoren daalt het aantal dagen vertraagd. Eerst zoomen we in op de trend van de afgelopen 10 jaar om vervolgens 2014 te analyseren:

Trends:

In de volgende grafieken wordt allereerst het Nationaal Gemiddelde getoond, berekend over alle sectoren. Vervolgens een overzicht per sector en de verdeling van sectoren in de meest voorkomende betalingstermijnen.

Trend Nationaal Gemiddelde Betalingstermijn, Aantal Dagen Vertraagd en Totale Betalingstermijn:

Grafiek 1:

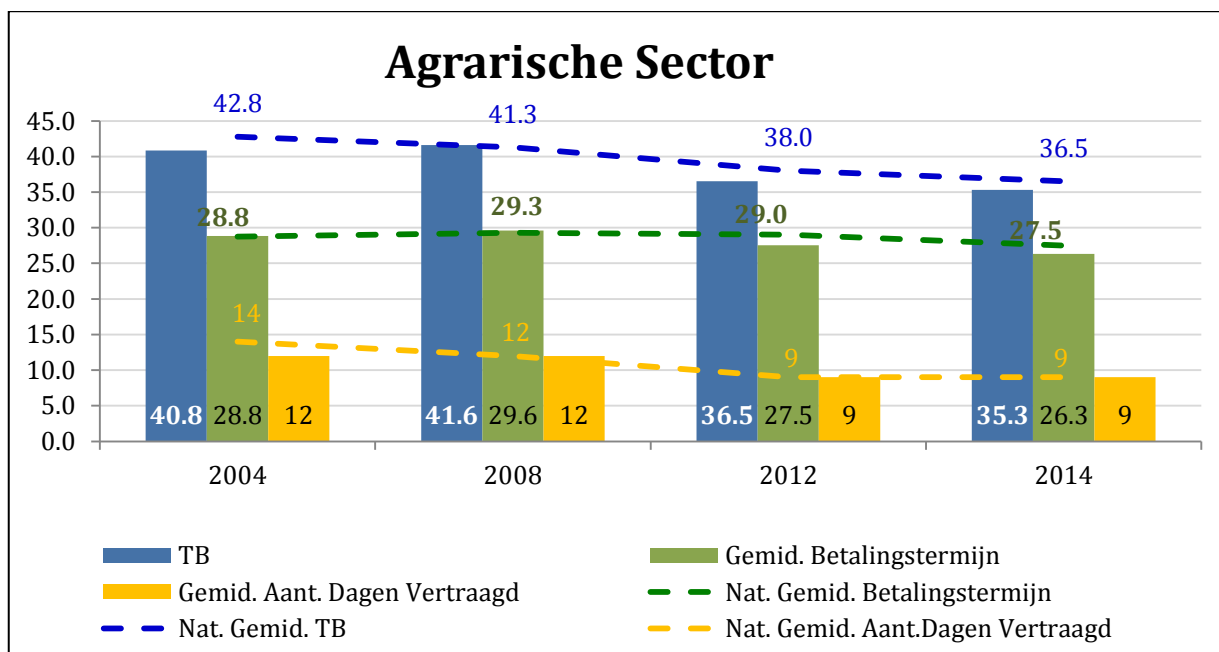
- De nationaal gemiddelde betalingstermijn is 1 dag gedaald wanneer 2004 vergeleken wordt met 2014. Als er ook gekeken wordt naar 2008 en 2012 zien wij dat het nationaal gemiddelde in deze jaren hoger lag en vervolgens weer zakt in 2014.
- De Totale betalingstermijn (TB) daalt sinds 2004.

Trend betalingstermijn, aantal dagen vertraagd en TB per sector.

In de opvolgende overzichten is de trend berekend en uitgesplitst per sector. In deze overzichten is zowel de gemiddelde betalingstermijn, het gemiddeld aantal dagen vertraagd, de TB en het landelijk gemiddelde te vinden.

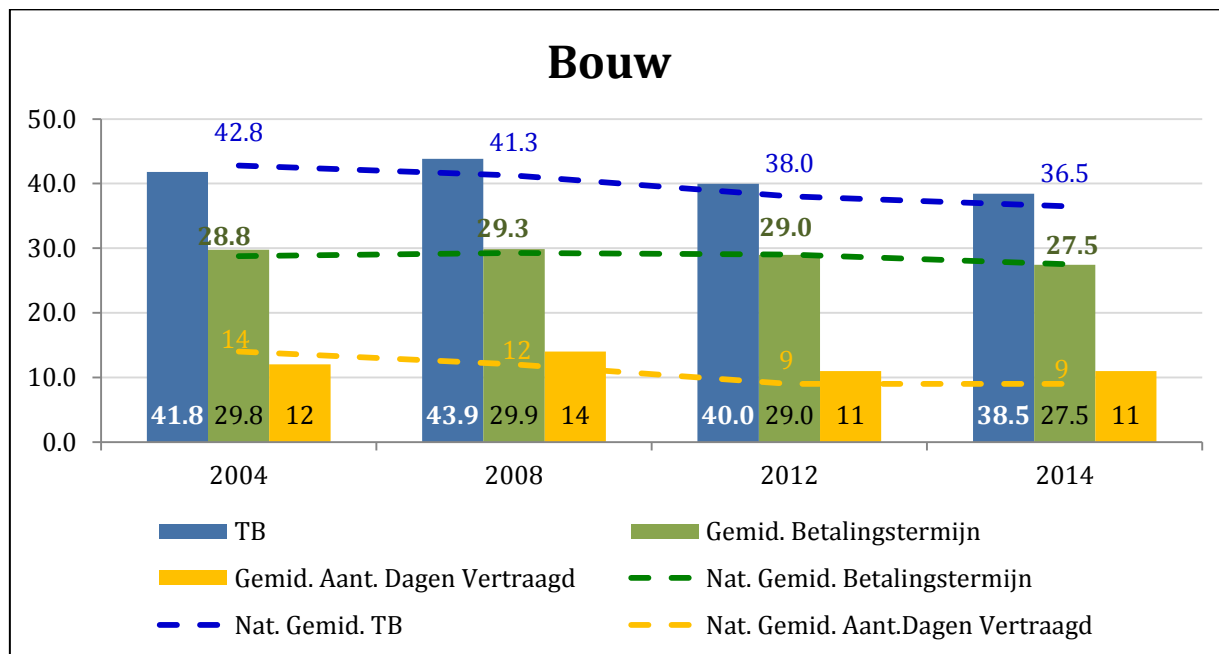
Grafiek 2:

- De TB en Gemiddelde Betalingstermijn van de Agrarische sector is na 2008 beter dan het landelijk gemiddelde .
- Deze sector presteert over het algemeen beter dan de andere sectoren.

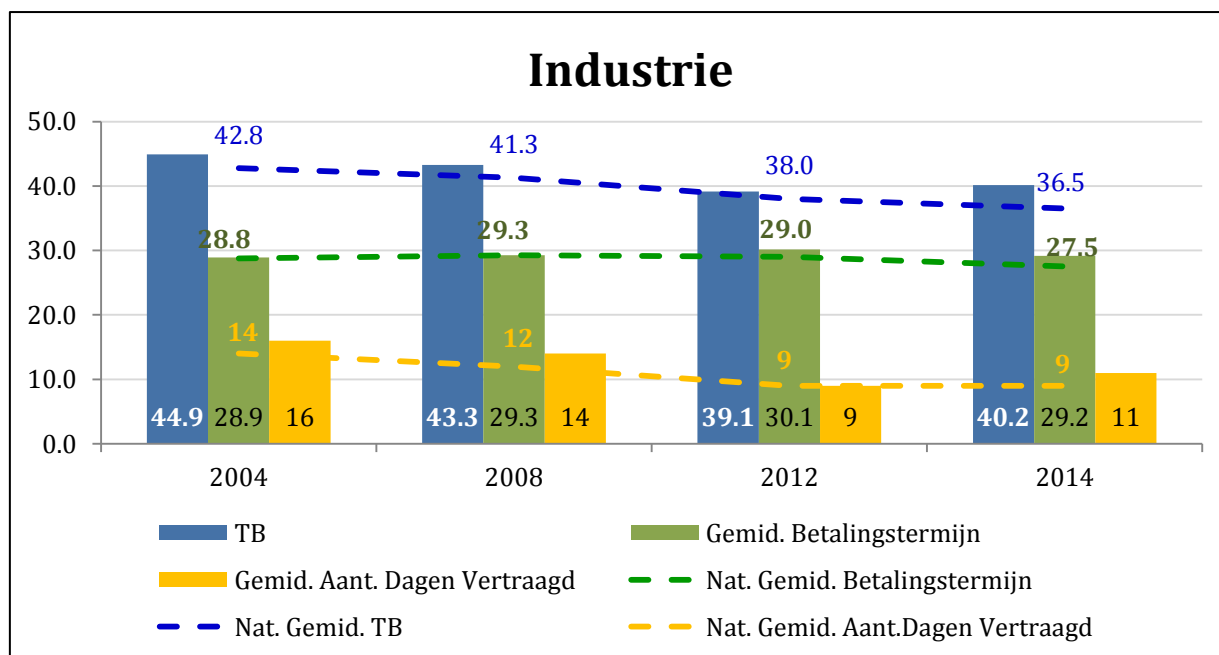

Grafiek 3:

- De Bouw zit over het algemeen iets boven het landelijk gemiddelde. Dit is in de laatste 6 jaar vooral te wijten aan het aantal dagen vertraagd dat hoger is dan het landelijk gemiddelde.

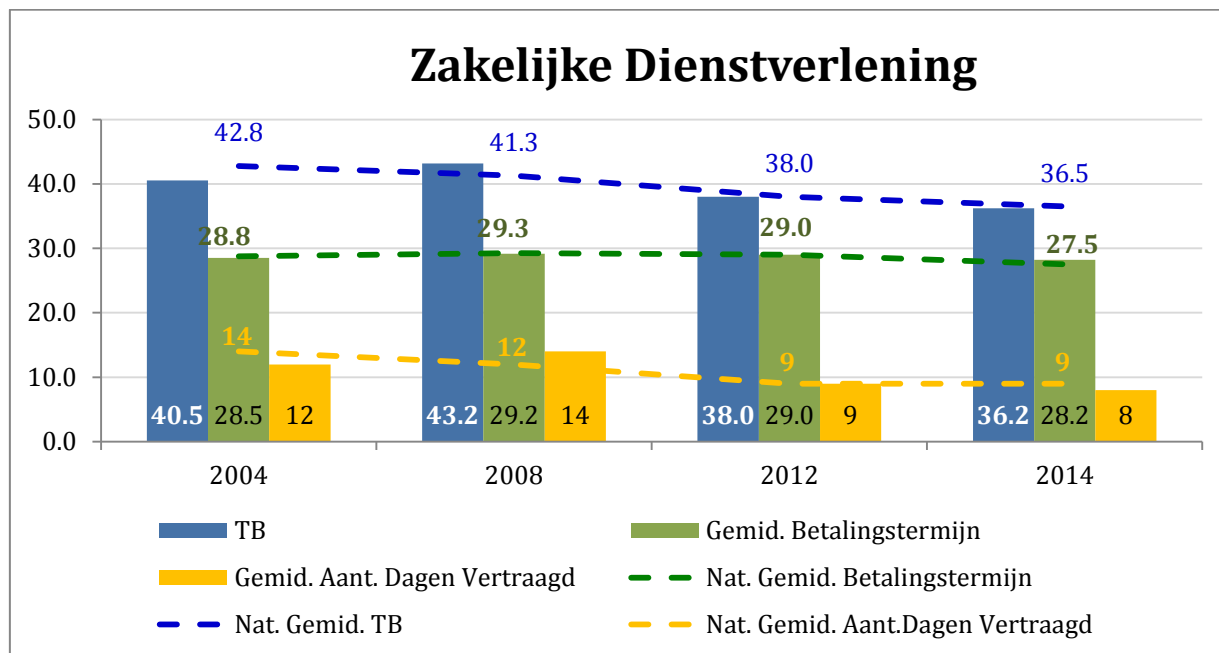
Grafiek 4:

- De Industrie zit in 2014 boven alle landelijk gemiddeldes. Het aantal dagen vertraagd is in 2014 vijf dagen verbeterd t.o.v. 2004. De TB is in 2014 het hoogste van alle sectoren.

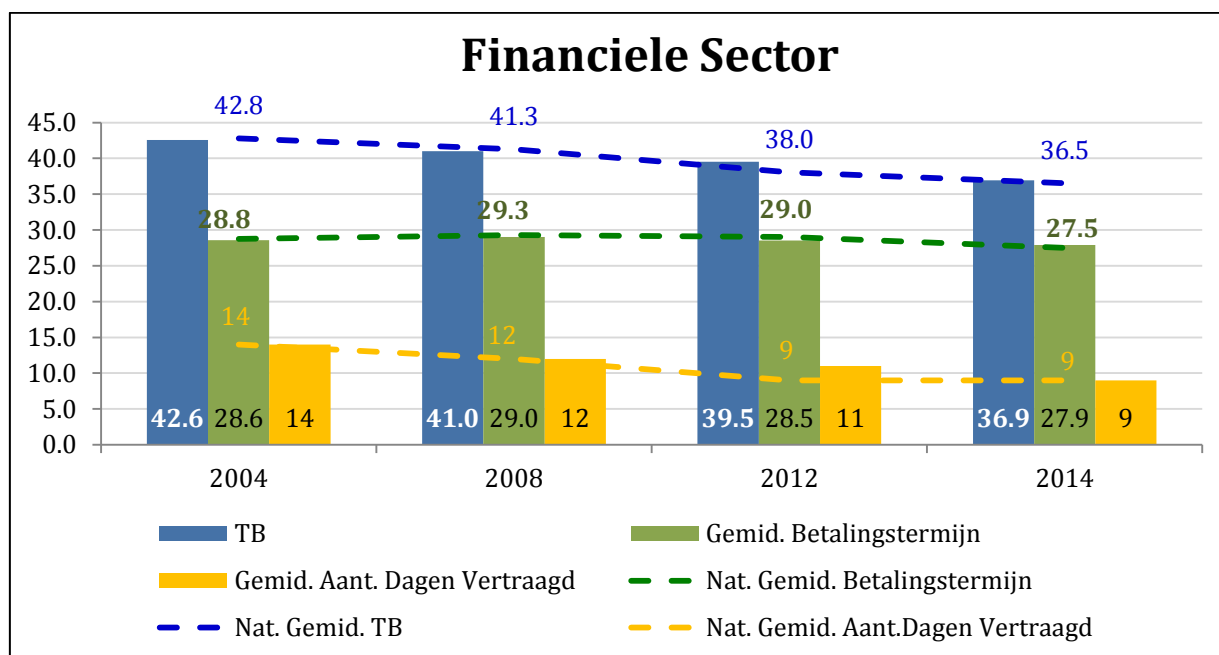

Grafiek 5:

- De Zakelijke Dienstverlening laat het laagste aantal dagen vertraagd zien t.o.v. de andere sectoren. De gemiddelde betalingstermijn is in 2014 juist weer iets hoger dan het landelijk gemiddelde, echter bevindt deze zich wel op het laagste niveau sinds 2004.

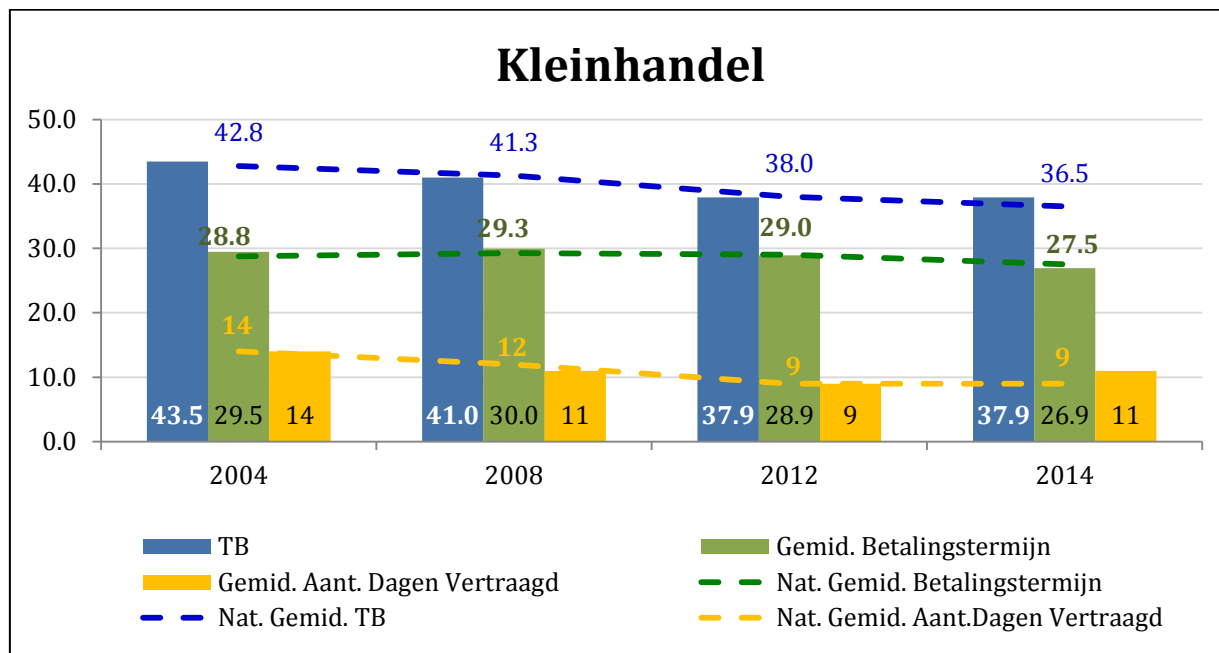
Grafiek 6:

- De Financiële Sector laat sinds 2004 een dalende trend zien. Wel zit de sector qua TB nog boven het landelijk gemiddelde.

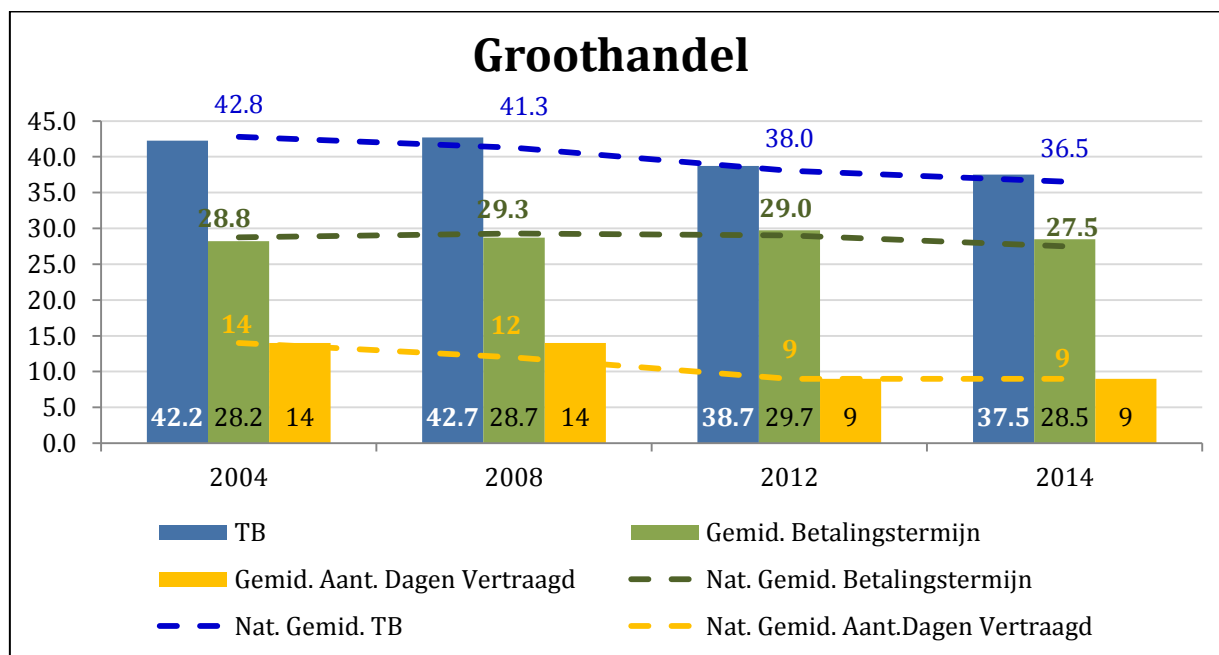

Grafiek 7:

- De TB is in de afgelopen 10 jaar met 5,6 dagen verbeterd.

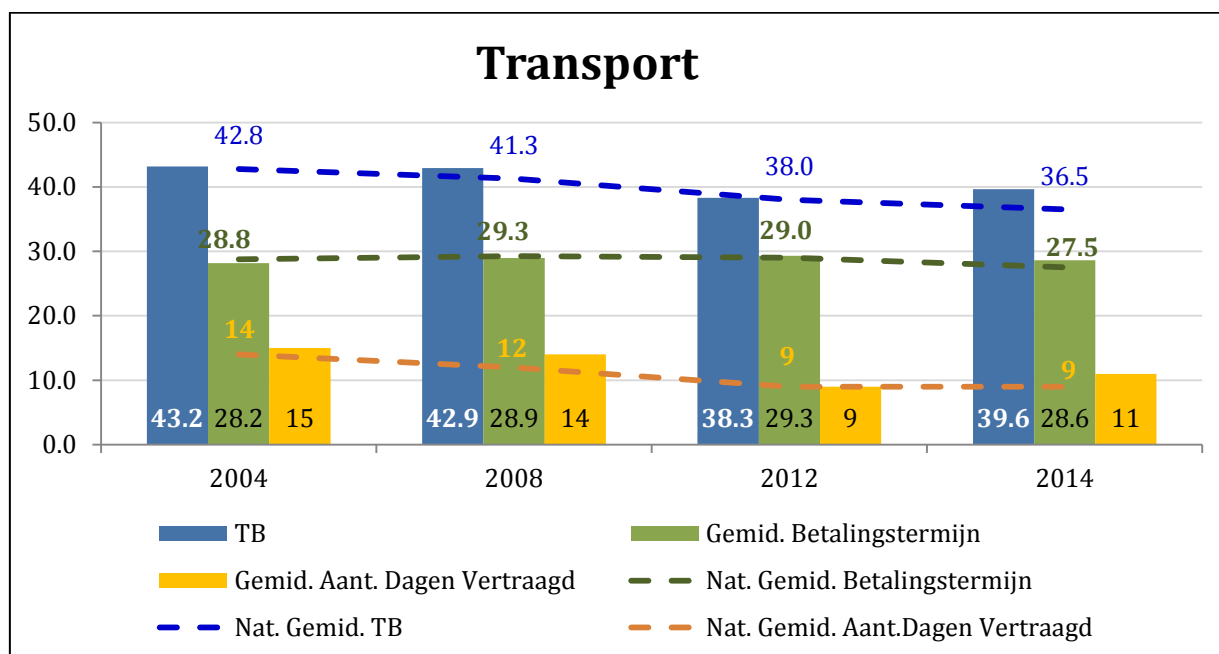
Grafiek 8:

- De Groothandel laat sinds 2008 een dalende trend zien wanneer er gekeken wordt naar de TB.
- T.o.v 2004 en 2008 wordt er momenteel 5 dagen sneller betaald.
- De TB van de Groothandel zit een dag boven het landelijk gemiddelde.

Grafiek 9:

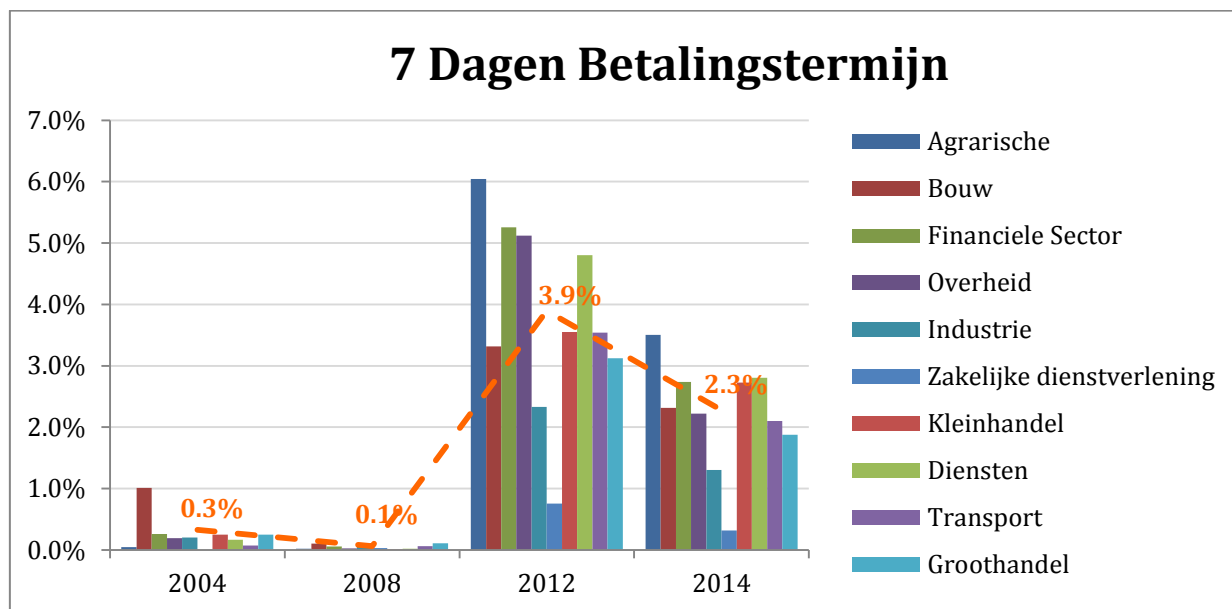

- Transport is, naast de Industrie, de sector met de hoogste TB. Dit zijn ook de enige 2 sectoren waar we een stijging in TB zien t.o.v. 2012.

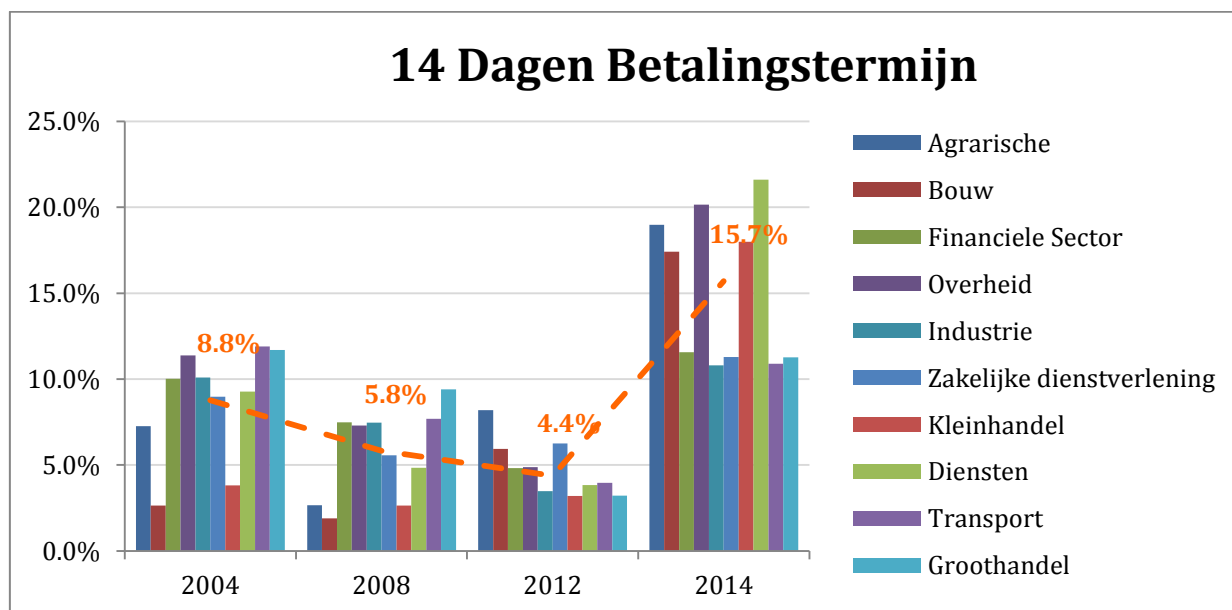
Trend betalingstermijn per sector.

Grafiek 10:

- Het percentage van de 7-daagse betalingstermijn is de afgelopen jaren gestegen. Hoewel dit slechts een klein percentage van alle bekende betalingstermijnen betreft, is het percentage van 0,3% naar 2,3% gestegen.

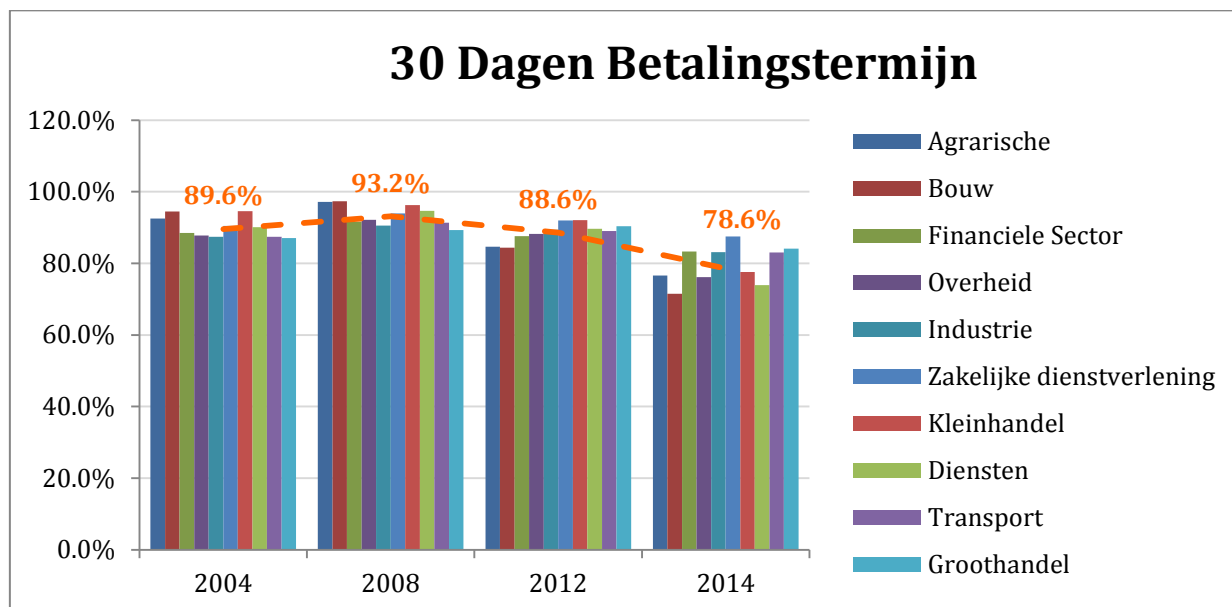
Grafiek 11:

- Bovenstaande constatering geldt ook voor de 14-daagse betalingstermijn. In 2014 is 15,7% van de betalingstermijnen vastgezet op 14 dagen, een stijging t.o.v. voorgaande jaren.

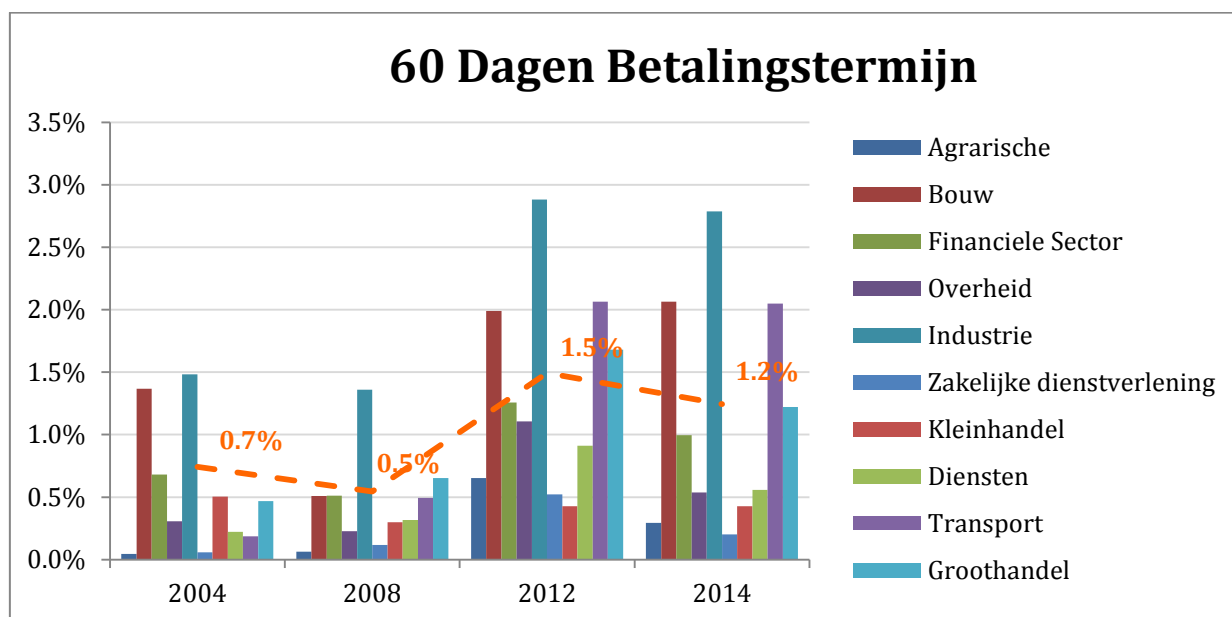

Grafiek 12:

- De meest voorkomende betalingstermijn is 30 dagen (90% in 2004). In 2014 is deze gedaald naar 78,6%.

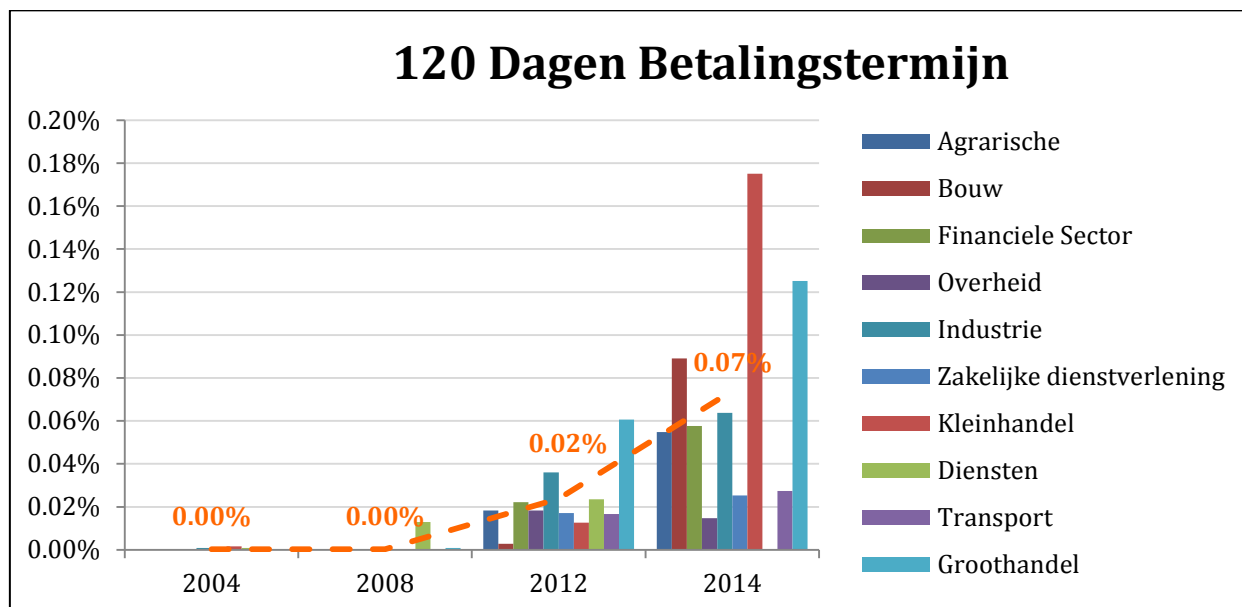
Grafiek 13:

- De 60 dagen betalingstermijn was in 2004 een klein percentage (0,7%). Tegenwoordig zien wij meer termijnen van 60 dagen (1,2%). Voornamelijk de sectoren Bouw, Industrie, Transport en Groothandel gebruiken deze termijn.

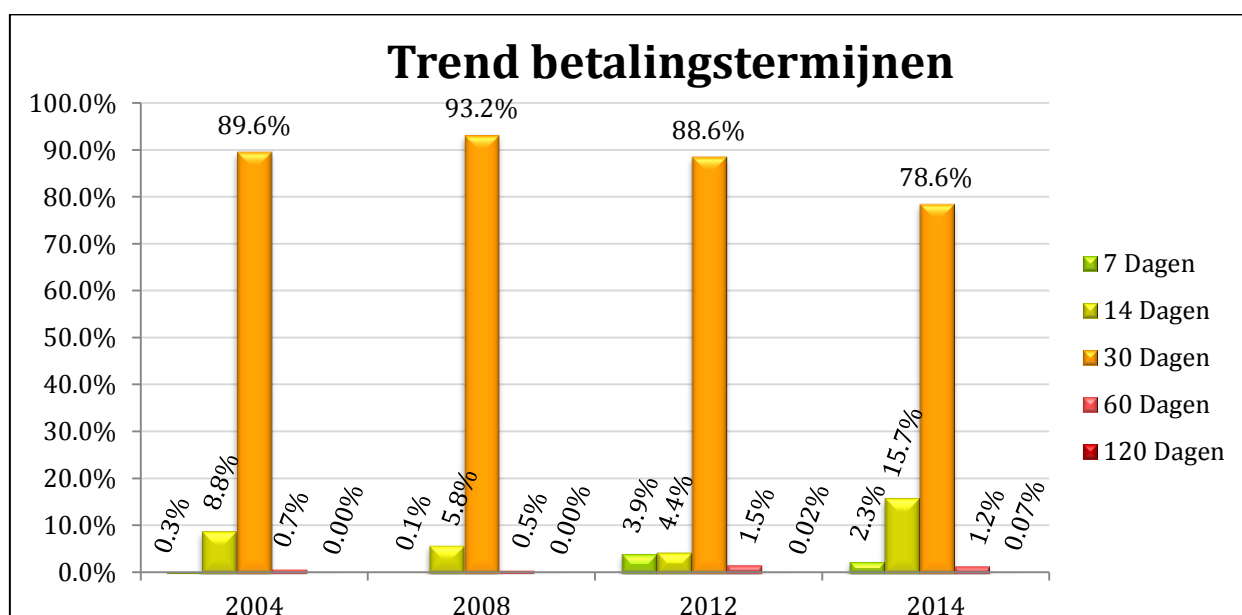
Grafiek 14:

- 120 dagen betalingstermijn, zijnde een zeer klein gedeelte (0,07% in 2014) van de totale base, komt het meeste voor in de Bouw en de Klein- en Groothandel.

Trend betalingstermijnen

Grafiek 15:

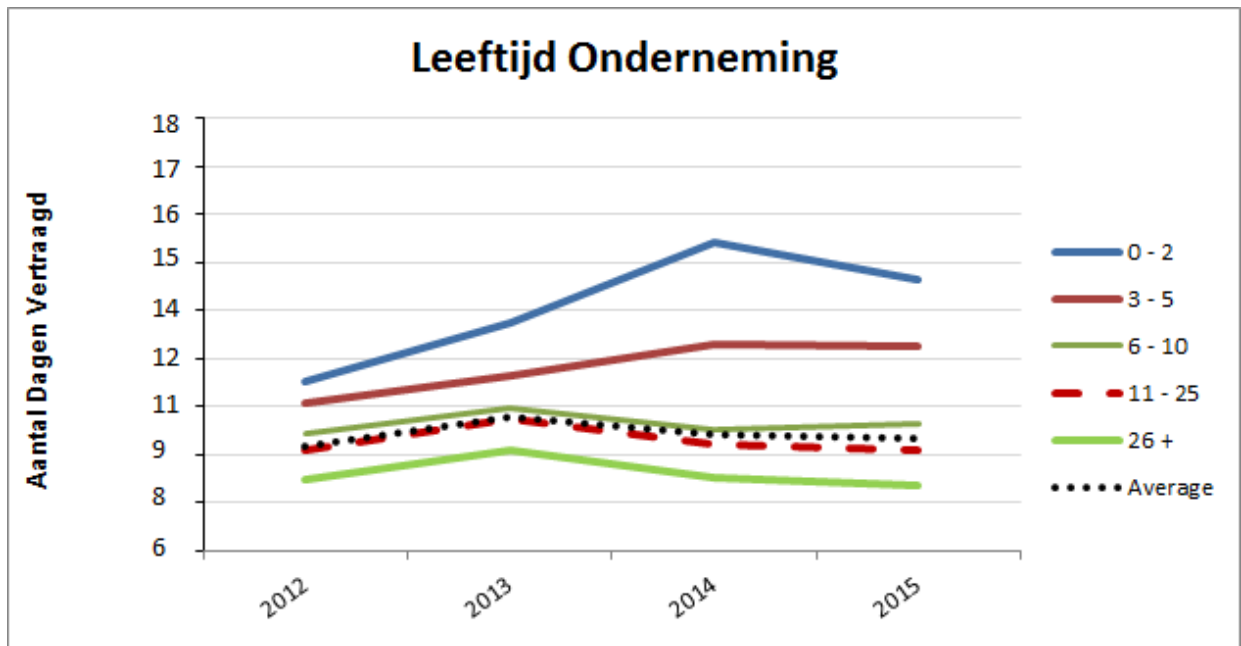

- Hier is de daling van de 30-daagse betalingstermijn goed te zien. In 2014 is er een grotere verscheidenheid aan betalingstermijnen in vergelijking met voorgaande jaren.

Trend betalingsgedrag per leeftijd onderneming vanaf 2012 tot Q1 2015:

Grafiek 16:

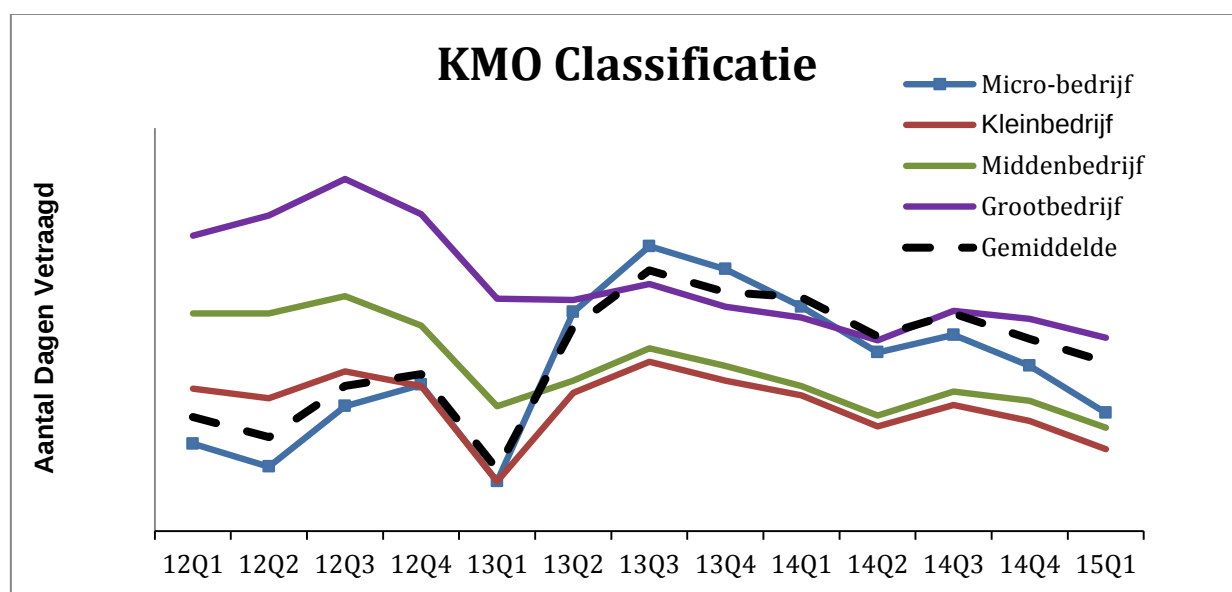
- Opvallend is het betaalgedrag van starters. In de jaren na 2012 is het betaalgedrag verslechterd en 2015 is het eerste jaar waarin deze trend doorbroken wordt.
- Bedrijven ouder dan 11 jaar betalen over het algemeen beter dan het landelijk gemiddelde.

Trend betaalgedrag per KMO:

Volgens de officiële KMO definitie van de EU Commissie zijn alle Nederlandse bedrijven geclassificeerd in Micro-bedrijf, Kleinbedrijf, Middenbedrijf en Grootbedrijf.

Grafiek 17:

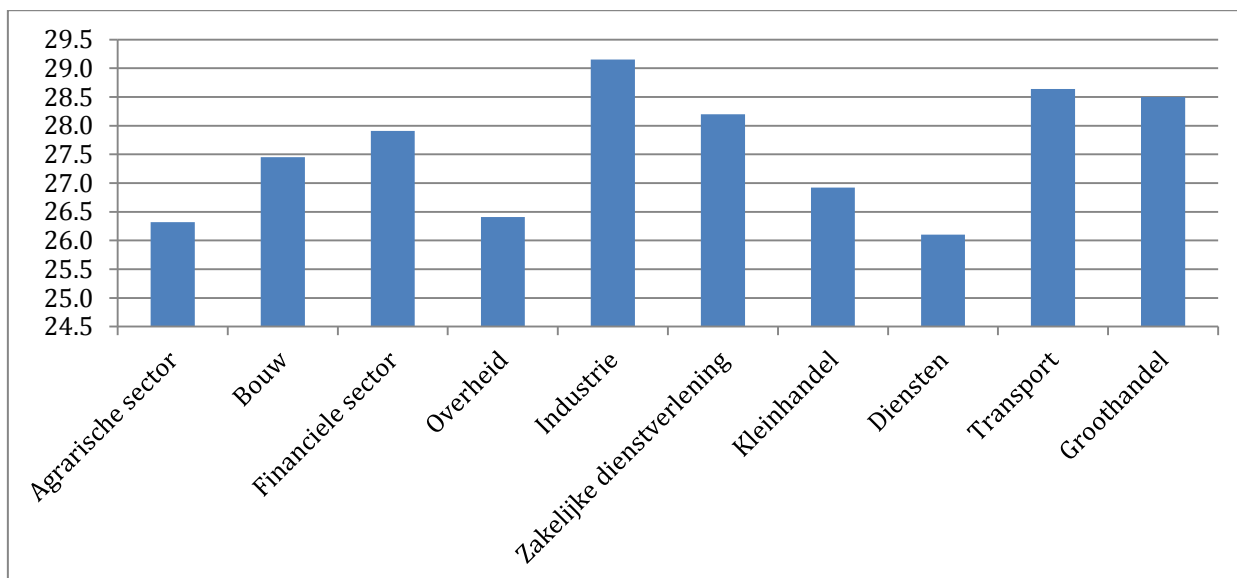
- Waar in 2012 de verschillen in betaalgedrag nog aanzienlijk waren, zien we dat in 2015 het betaalgedrag steeds dichterbij elkaar komt te liggen.
- Vanaf begin 2013 zijn Kleinbedrijven en Middenbedrijven beter gaan betalen dan het landelijk gemiddelde
- Het Grootbedrijf duikt halverwege 2013 kort onder de curve van het landelijk gemiddelde. Sindsdien volgen ze de curve om in 2014 iets boven het landelijk gemiddelde te eindigen.
- Micro-bedrijven laten per saldo geen verbetering van het betaalgedrag zien. Opzich niet verwonderlijk want het grootste gedeelte betaalt al binnen termijn: er is dus minder ruimte voor verbetering.

2014

Betalingstermijn 2014 per sector

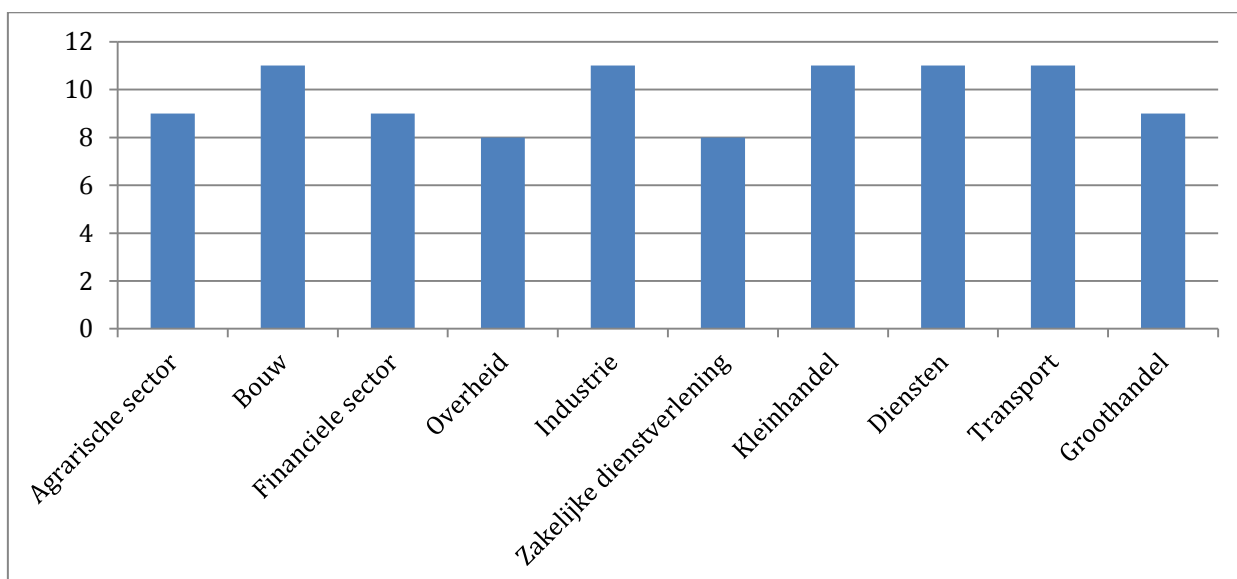
Grafiek 18:

- De Financiële sector, Industrie, Zakelijke Dienstverlening, Transport en Groothandel zitten in 2014 boven de landelijk gemiddelde betalingstermijn van 27,5 dagen.
- Diensten is hier de best presterende sector.

Aantal dagen vertraagd 2014 per sector

Grafiek 19:

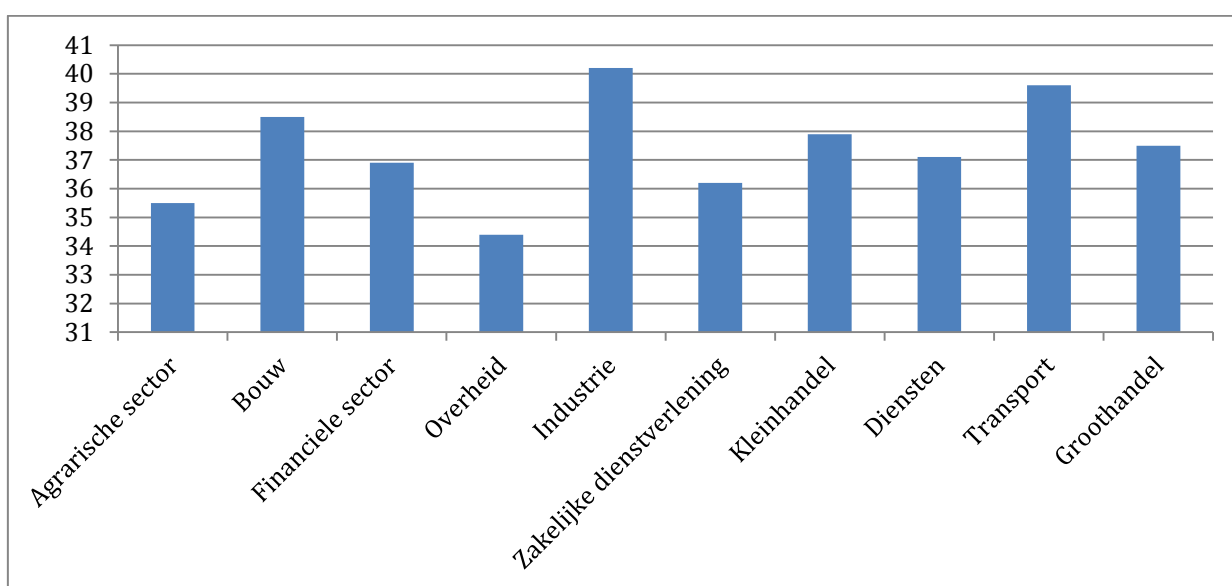

- De Bouw, Industrie, Transport, Kleinhandel en Diensten zitten boven het landelijk gemiddelde van 9 dagen vertraagd.

Voegen we voorgaande tabellen samen dan creëren we een ander inzicht. Het inzicht in de totale betalingstermijn:

Totale betalingstermijn 2014 per sector:

Grafiek 20:

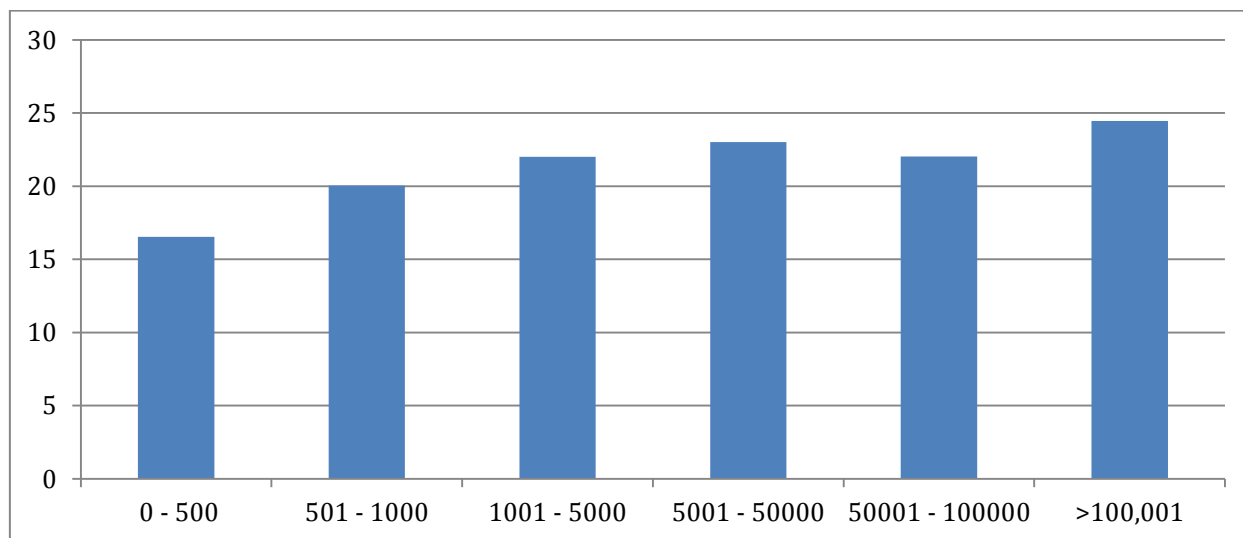

- In dit overzicht valt op dat Industrie en Transport de sectoren zijn waar de factuur gemiddeld het langste uitstaat: De TB is het hoogst.
- De Overheid, Zakelijke Dienstverlening en de Agrarische sector zijn de enige die onder het landelijk gemiddelde (36,5 dagen) scoren.

Betalingstermijn 2014 per waarde factuur:

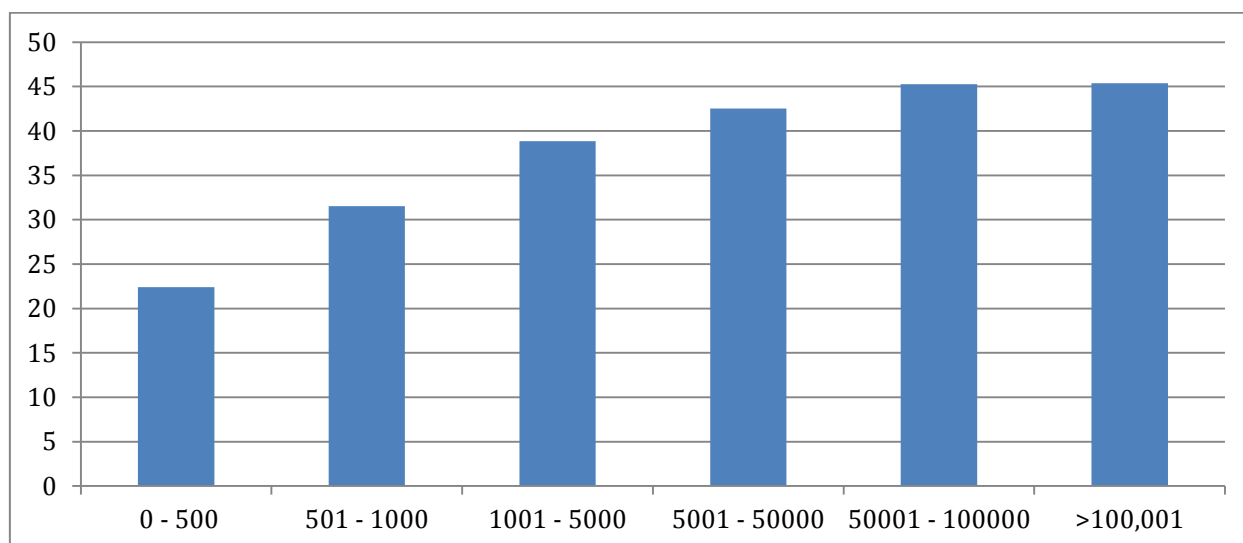
Grafiek 21:

- Lage facturen (0-500 EUR) hebben gemiddeld de laagste betalingstermijn: 16,54 dagen
- Facturen boven de 100.000 EUR hebben gemiddeld een betalingstermijn van 24,45 dagen

TB 2014 per waarde factuur:

Grafiek 22:

- Voegen we het aantal dagen vertraagd toe aan de betalingstermijnen per waarde factuur, dan valt op dat alleen facturen onder de 500 EUR binnen de 30 dagen TB vallen: 22,40 dagen
- Samengevat kunnen we zeggen: hoe groter de factuur, des te later deze betaald wordt.

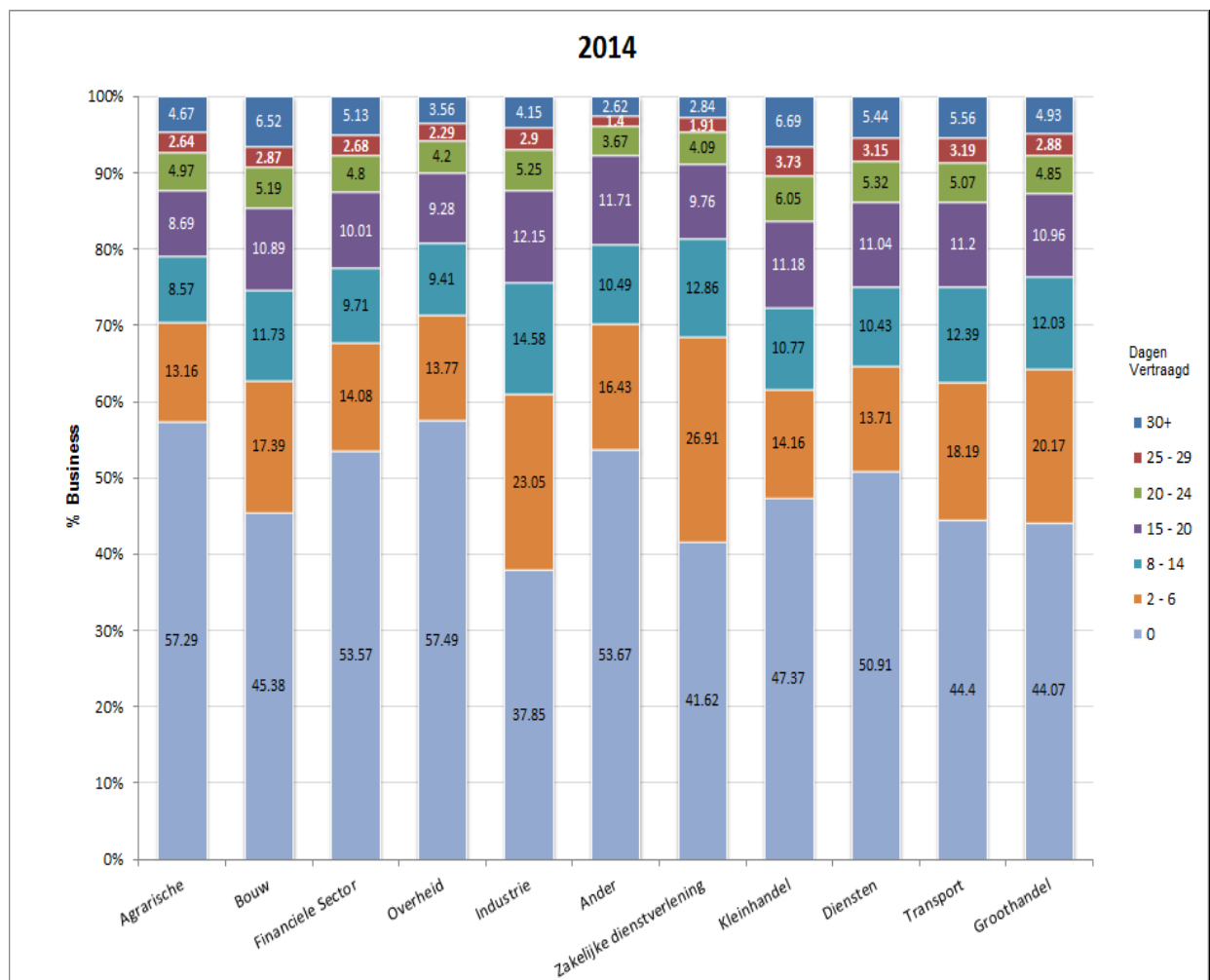

- Facturen boven de 100.000 EUR worden gemiddeld na 45,36 dagen voldaan, 13 dagen na de facturen tot 500 EUR

Verhouding facturen op tijd betaald 2014 per sector

Vervolgens wordt het percentage facturen per sector geanalyseerd dat binnen termijn betaald wordt. Dit is een belangrijke indicator aangezien het te laat betalen van facturen resulteert in extra administratie handeling. Zowel wel bij betaler als ontvanger is er extra administratie nodig:

Grafiek 23:

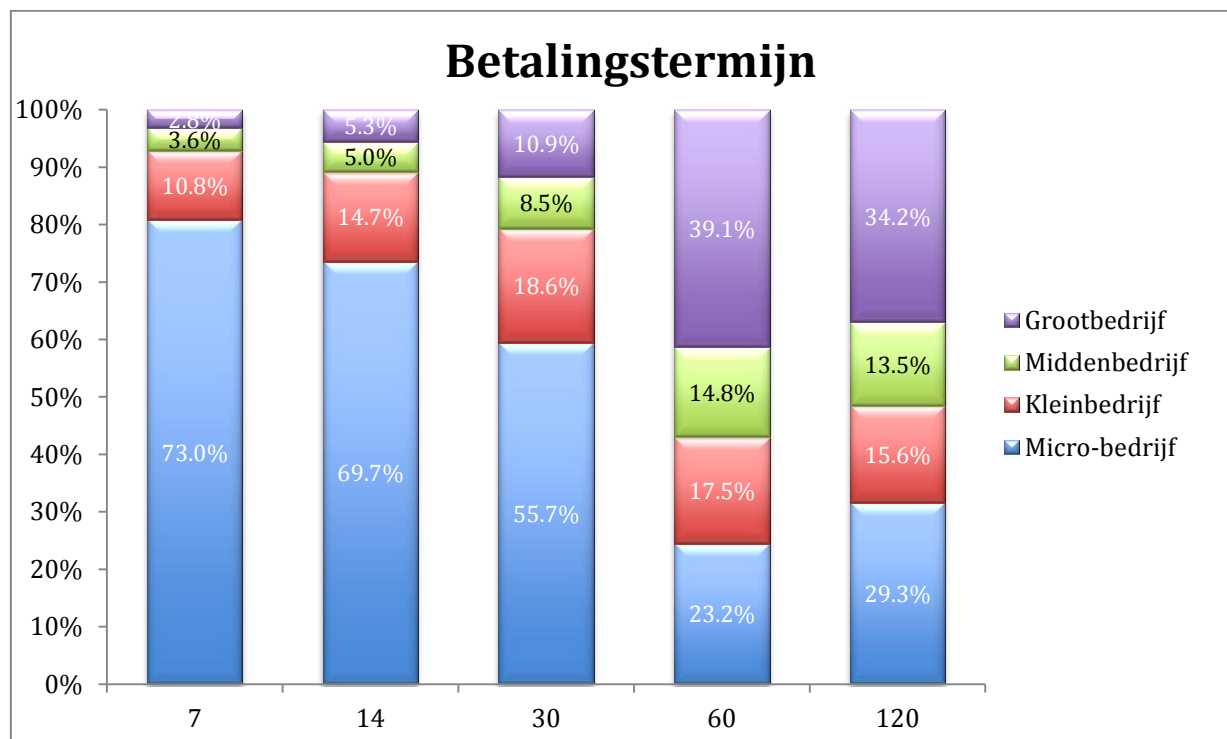
- De sectoren die beter presteren dan het landelijk gemiddelde zijn: Overheid en Zakelijke Dienstverlening. Opvallend hierbij is dat Zakelijke Dienstverlening gemiddeld laag scoort t.o.v. de andere sectoren bij het aantal facturen dat binnen termijn wordt voldaan.

Tot slot worden de betalingstermijnen van 2014 geanalyseerd en geclassificeerd per KMO om hiermee een goed beeld te krijgen van welk type bedrijven de desbetreffende betalingstermijnen hanteren.

KMO samenstelling per betalingstermijn 2014:

Grafiek 24:

- Opvallend in dit overzicht is het verloop van de betalingstermijnen bij Micro-bedrijven. 73% van de 7 daagse betalingstermijn komt voor bij handel met een Micro-bedrijf, waarbij het Micro-bedrijf de betalende partij is en de facturerende partij alle soorten bedrijven. Dit percentage daalt naarmate de termijn langer wordt, om vervolgens weer te stijgen bij de 120 daagse betalingstermijn.
- Bij de 60 en 120 daagse betalingstermijnen komt het Grootbedrijf vaak voor als betalende partij.

5. Disclaimer

De analyses, waarderingen en diensten beschreven in dit rapport worden geleverd op basis van 'feitelijke staat' en 'voor zover beschikbaar'. D&B past uitgebreide procedures toe om haar database en informatie actueel te houden en de juistheid van de informatie te bevorderen, maar D&B kan niet erkennen dat het altijd juist, volledig of up-to-date is en dit kan invloed hebben op de analyses, diensten en waarderingen die D&B publiceert. D&B verwerpt elke aansprakelijkheid, voor zover de wet dit toestaat, m.b.t. enige uitdrukkelijke of stilzwijgende garanties, waaronder begrepen garanties betreffende juistheid, volledigheid, actualiteit, voldoende kwaliteit, conformiteit aan een beschrijving of geschiktheid voor een bepaald doel. Het is de verantwoordelijkheid van de afnemer om vast te stellen of de door D&B verstrekte analyse en diensten toereikend zijn voor het door de afnemer beoogde gebruik, en de afnemer zal haar eigen vaardigheden en beoordelingsvermogen gebruiken wanneer zij de analyses, waarderingen en diensten gebruikt en op vertrouwt.